

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) มาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (Thailand Taxonomy) ระยะที่ 1

คณะทำงาน Thailand Taxonomy¹ (คณะทำงานฯ) ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาร่าง Thailand Taxonomy ระยะที่ 1 ซึ่งเริ่มด้วยการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ในภาคพลังงานและภาคการขนส่ง โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ดังนี้

1. วิธีการ จำนวนครั้ง และระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th) ระหว่าง 26 ธันวาคม 2565 ถึง 26 มกราคม 2566 โดยมีผู้ร่วมให้ความคิดเห็นจำนวน 46 ราย รวมถึงได้จัดสัมมนาออนไลน์สรุปรายละเอียดร่างเอกสาร Thailand Taxonomy วันที่ 10 มกราคม 2566 เพื่อสร้างความเข้าใจต่อสาธารณชน พร้อมรับฟังความคิดเห็นในช่วงเวลาดังกล่าว โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมฟังสัมมนาจำนวน 438 ราย ทั้งนี้ ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น [ปรากฏตามเอกสารแนบ](#)

2. ผู้เกี่ยวข้องในการรับฟังความคิดเห็น

- ภาครัฐและผู้กำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับภาคพลังงานและภาคขนส่ง เช่น หน่วยงานในกระทรวงพลังงาน และกระทรวงคมนาคม และหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่สนใจ
- สถาบันการเงิน
- ผู้ประกอบธุรกิจภาคพลังงานและภาคขนส่ง และผู้ประกอบธุรกิจในภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ
- องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร (non-governmental organization: NGO)
- นักวิชาการและบุคคลทั่วไป

3. ผลการพิจารณา

3.1 ความคิดเห็นในภาพรวม

คณะทำงานฯ พิจารณาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั้งหมดแล้ว ส่วนใหญ่เห็นชอบต่อหลักการของร่าง Thailand Taxonomy ระยะที่ 1 และมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงเพิ่มเติม ซึ่งคณะทำงานฯ ได้พิจารณานำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาประกอบการจัดทำใน Thailand Taxonomy ระยะที่ 1 ฉบับสมบูรณ์ และมีบางประเด็นที่จะพิจารณาในการดำเนินการระยะถัดไป

3.2 สรุปความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและผลการพิจารณาของคณะทำงานฯ

¹ ประกอบด้วย ผู้แทนจาก ธปท. ก.ล.ต. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม องค์กรบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สมาคมธนาคารนานาชาติ และสมาคมสถาบันการเงินของรัฐ

ประเด็นหลักที่มีการแสดง ความคิดเห็น	ผู้ที่แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการ Thailand Taxonomy
1. ภาพรวม	ผู้ประกอบการ และ สถาบันการเงิน	ควรระบุว่ากิจกรรมใดบ้างที่ถูกจัดเป็นกลุ่ม Red เพื่อให้การนำไปใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสะดวกต่อการนำไปใช้	คณะกรรมการฯ เห็นชอบให้ปรับเพิ่มรายละเอียดสรุปกิจกรรมที่เข้าข่ายกลุ่ม Red ใน Thailand Taxonomy ระยะที่ 1 ฉบับสมบูรณ์ เช่น การผลิตพลังงานไฟฟ้าโดยใช้ถ่านหิน หรือน้ำมัน
	บุคคลทั่วไป	ควรปรับเพิ่มรายละเอียดของคำศัพท์เฉพาะ (technical term)	คณะกรรมการฯ เห็นชอบให้ปรับเพิ่มรายละเอียดของคำศัพท์เฉพาะ เช่น การประเมินวัฏจักรชีวิต (Life-cycle assessment) ไฮโดรเจนสีเขียว (Green hydrogen) และ การเปลี่ยนขยะเป็นพลังงาน (Waste-to-Energy: WtE) เป็นต้น เพื่อให้ผู้ใช้งานมีความเข้าใจที่ตรงกัน
	ผู้ประกอบการ และ NGO	ควรมีความชัดเจนว่าโครงการหรือกิจกรรมใดที่เข้าข่ายนับเป็นโครงการหรือกิจกรรม “ใหม่” และโครงการหรือกิจกรรม “เดิม”	คณะกรรมการฯ เห็นชอบให้ปรับเพิ่มรายละเอียดของความหมายโครงการหรือกิจกรรม “ใหม่” และ “เดิม” โดยกำหนดให้โครงการหรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2567 (ค.ศ.2024) เป็นโครงการหรือกิจกรรมที่มีอยู่เดิม
	ผู้ประกอบการ สถาบันการเงิน และ NGO	การคำนวณตัวชี้วัดควรใช้ข้อมูลการมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์และแผนการเปลี่ยนผ่านของแต่ละภาคส่วนฉบับล่าสุด	Thailand Taxonomy อ้างอิงการคำนวณตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ โดยมุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมายไม่ให้อุณหภูมิโลกเพิ่มเกิน 1.5 องศาเซลเซียสตามข้อตกลงปารีส สำหรับข้อมูล

ประเด็นหลักที่มีการแสดง ความคิดเห็น	ผู้ที่แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการ Thailand Taxonomy
			ประกอบการพิจารณาจัดทำ Thailand Taxonomy ได้ใช้เอกสารล่าสุดของแต่ละหน่วยงานใน คณะทำงานฯ แล้ว อาทิ Thailand Long-Term Low Greenhouse Gas Emission Development Strategy (ปรับปรุง พุทธศักราช 2565) , ร่างแผน พลังงานชาติ (2565) และ แผน PDP ภาคประชาชน (2565) เป็นต้น
2. ข้อเสนอแนะในกิจกรรม ด้านพลังงานที่ต้องการให้ เพิ่มเติมหรือปรับปรุง	NGO	Do no significant harm (DNSH) ของ Thailand Taxonomy ระยะที่ 1 ยังไม่ได้มีการกำหนดเกณฑ์ DNSH ที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการผลิตไฟฟ้าจาก พลังงานน้ำ (hydropower) โดยเฉพาะเกณฑ์ DNSH ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของทั้งระบบนิเวศ ลุ่มน้ำ	คณะกรรมการฯ เห็นชอบให้เพิ่มรายละเอียด หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการผลิตไฟฟ้าจากพลังงาน น้ำ (hydropower) ที่รัดกุมเพิ่มขึ้น เนื่องด้วย การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานน้ำส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ โดยเฉพาะทางระบบนิเวศวิทยา
	NGO	ร่าง Thailand Taxonomy ยังไม่รวมกิจกรรม โรงไฟฟ้าพลังงานร่วม (co-generation) ซึ่งใช้ก๊าซ ธรรมชาติเป็นพลังงานหลัก โดยอาจประยุกต์ใช้ เงื่อนไขและตัวชี้วัดของ EU Taxonomy แต่ปรับให้ ตรงกับเกณฑ์ Green และ Amber ของไทย	คณะกรรมการฯ เห็นชอบให้เพิ่มกิจกรรมการผลิต พลังงานความร้อนหรือเย็นร่วมจากพลังงาน หมุนเวียน (cogeneration of heating/cooling and power using renewable sources of energy)
	NGO	โรงไฟฟ้าชีวมวล (bioenergy) ที่ใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิง	กิจกรรมการผลิตพลังงานไฟฟ้าชีวมวล (bioenergy)

ประเด็นหลักที่มีการแสดง ความคิดเห็น	ผู้ที่แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น	ผลการพิจารณาของ คณะทำงาน Thailand Taxonomy
		มีการแปรสภาพขยะชุมชนมาเป็นเชื้อเพลิง ต้องผ่านกระบวนการเผาก่อนถึงจะนำมาเป็นพลังงานได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ จึงไม่ควรถูกจัดหมวดหมู่เป็น “กิจกรรมเขียว” และควรเข้าข่าย “กิจกรรมสีแดง”	ของ Thailand Taxonomy ไม่ได้รวมถึงการผลิตพลังงานจากขยะ (waste to energy) ซึ่งจะถูกจัดอยู่ในหมวดกิจกรรมการจัดการขยะ (waste management) โดยเกณฑ์การผลิตพลังงานไฟฟ้าชีวมวลจะอนุญาตให้เปลี่ยนขยะชีวภาพชุมชนบางส่วน (เช่น หญ้าและใบไม้) เป็นพลังงานชีวภาพได้ โดยต้องไม่ผ่านกระบวนการเผา ทั้งนี้ คณะทำงานฯ เห็นชอบให้ปรับปรุงรายละเอียดของ bioenergy ให้มีความชัดเจนเพิ่มขึ้นและเพิ่มเติมรายละเอียดดังกล่าวใน FAQ เพื่อลดความสับสนกับกิจกรรมในกลุ่มการจัดการขยะ
	NGO	ควรระบุ green hydrogen ให้ชัดเจนว่า ไม่เกี่ยวข้องกับ fossil fuel production	คณะทำงานฯ เห็นชอบให้เพิ่มรายละเอียดของ “green hydrogen” ให้มีความชัดเจนเพิ่มขึ้น
	ผู้ประกอบการ	กิจกรรม Transmission and distribution networks for renewable and low-carbon gases ควรจะเพิ่มตัวชี้วัด “Red” ให้มีความชัดเจนและครบถ้วน	คณะทำงานฯ เห็นชอบให้เพิ่มรายละเอียดกิจกรรม Transmission and distribution networks for renewable and low-carbon gases ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์

ประเด็นหลักที่มีการแสดง ความคิดเห็น	ผู้ที่แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น	ผลการพิจารณาของ คณะทำงาน Thailand Taxonomy
	ผู้ประกอบการ และ สถาบันการเงิน	ควรเพิ่มความชัดเจนและความเชื่อมโยงใน รายละเอียดของประสิทธิภาพการการใช้พลังงาน (energy efficiency)	Energy efficiency เป็นหนึ่งในเทคโนโลยีที่สามารถ นำไปใช้เพื่อให้บรรลุเกณฑ์การปล่อยก๊าซเรือน กระจกของกิจกรรมต่าง ๆ ได้ ซึ่ง Thailand Taxonomy มีการนำ energy efficiency เข้ามาใน กระบวนการจัดทำแล้ว รวมถึง ในบางกิจกรรมมี การใช้ตัวชี้วัดด้าน energy efficiency ทั้งนี้ คณะทำงานฯ เห็นชอบให้ปรับปรุงรายละเอียดให้มี ความชัดเจนเพิ่มขึ้น และเพิ่มเติมรายละเอียด ดังกล่าวใน FAQ
3. ข้อเสนอแนะในกิจกรรม ด้านขนส่งที่ต้องการให้ เพิ่มเติมหรือปรับปรุง	บุคคลทั่วไป และ ผู้ประกอบการ	ควรพิจารณาเพิ่มกิจกรรมขนส่งทางอากาศ	เนื่องด้วยปัจจุบันความรู้ทางวิทยาศาสตร์ภูมิอากาศ ระหว่างประเทศยังไม่มีกำหนดแนวทางการลด ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมที่สุด สำหรับภาคการบิน และ Taxonomy ประเทศอื่น ๆ ยังไม่ได้รวมกิจกรรมการขนส่งทางอากาศ รวมถึง ประเทศไทยยังไม่มีข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การขนส่งทางอากาศภายในและต่างประเทศมากพอ คณะทำงานฯ จึงยังไม่รวมกิจกรรมการขนส่งทาง อากาศใน Thailand Taxonomy ฉบับนี้ อย่างไรก็ตาม หากมีข้อมูลที่เพียงพอ คณะทำงานฯ จะดำเนินการ

ประเด็นหลักที่มีการแสดง ความคิดเห็น	ผู้ที่แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการ Thailand Taxonomy
			ปรับปรุงและเพิ่มเติมกิจกรรมดังกล่าวใน Thailand Taxonomy ภายหลัง
4. ข้อเสนอแนะในการ ดำเนินการในระยะถัดไป	บุคคลทั่วไป, ผู้ประกอบการ และ สถาบันการเงิน	ควรพิจารณาเพิ่มรถยนต์ที่ช่วยลด CO ₂ เช่น รถยนต์ hybrid	ปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมากกว่าและปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์อยู่แล้ว ซึ่งรถยนต์ hybrid เป็นการใช้นโยบายที่มีประสิทธิภาพรองลงมา ทั้งนี้ คณะทำงานฯ เห็นชอบให้เพิ่มเติมรายละเอียดใน FAQ
	บุคคลทั่วไป และ ผู้ประกอบการ	เสนอให้ระยะถัดไปครอบคลุมกลุ่มกิจกรรมในด้านของผู้ใช้พลังงาน ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการและการท่องเที่ยว ภาคการจัดการขยะ (waste management) ซึ่งรวมถึง การผลิตพลังงานจากขยะ (waste to energy) และภาคอาคารและการก่อสร้าง	คณะกรรมการฯ จะรับไปพิจารณาในการดำเนินการในระยะถัดไป โดยจะพิจารณาตามความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย โดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น เป็นภาคที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสัดส่วนสูง และมีผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจไทย เป็นต้น
		ภาคเกษตรเป็นการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแบบ scope 3 ของภาคการผลิตอาหาร จึงเสนอเพิ่มเติมให้ผู้ดำเนินโครงการที่มีศักยภาพเข้าไปมีส่วนร่วมกับ Supply Chain Partner ใดๆ ก็ดี ภาคเกษตรอาจพิจารณาดำเนินการในระยะถัดไป เนื่องจากทำได้ยาก ใช้เวลานาน และมีความซับซ้อนกว่าภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ	

ประเด็นหลักที่มีการแสดง ความคิดเห็น	ผู้ที่แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น	ผลการพิจารณาของ คณะทำงาน Thailand Taxonomy
	ผู้ประกอบการ และ สถาบันการเงิน	ควรระบุกรอบระยะเวลาและรายละเอียดทบทวนให้ ชัดเจน โดยพิจารณาภายใต้กระแสเทคโนโลยี สภาพแวดล้อม และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่เปลี่ยนแปลง อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้การกำหนดมาตรฐานหรือ กฎเกณฑ์ที่จะบังคับใช้ทันกาลต่อการปรับตัวและ การเตรียมความพร้อมในการปรับตัวของทุกภาค	Thailand Taxonomy เป็นเอกสารรูปแบบ living document โดยเบื้องต้นกำหนดให้มีการทบทวนทุก 3-5 ปี
5. ข้อเสนอแนะในการ นำไปใช้และข้อเสนออื่น ๆ	ผู้ประกอบการ NGO และ บุคคลทั่วไป	ภาครัฐควรเปิดเผยข้อมูลตาม taxonomy เพื่อเป็น ตัวอย่างและกระตุ้นให้ภาคเอกชนปรับตัวตาม รวมถึงเร่งทำฐานข้อมูล รวมถึงระบบติดตามและ ประเมินที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ เป็น one-stop service และไม่สร้างภาระเพิ่มเติมให้กับประชาชน และภาคธุรกิจ โดยฐานข้อมูลควรเข้าถึงได้ง่าย	หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในคณะทำงานฯ จะ พิจารณาความเป็นไปได้และความเร่งด่วนใน การดำเนินการตามข้อเสนอแนะต่อไป
	สถาบันการเงิน และ ผู้ประกอบการ	ควรมีมาตรการส่งเสริมการใช้งาน Thailand Taxonomy เช่น การสนับสนุนด้านภาษีหรือ แรงจูงใจอื่นที่ช่วยในการลดต้นทุน การสนับสนุน สำหรับกลุ่ม Red ให้สามารถปรับตัวหรือเปลี่ยนเป็น กลุ่ม Green ได้ เป็นต้น นอกจากนี้ ควรสนับสนุนใน มิติต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับ Thailand Taxonomy	คณะทำงานฯ จะพิจารณาความเป็นไปได้และ ความเร่งด่วนในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ต่อไป

ประเด็นหลักที่มีการแสดง ความคิดเห็น	ผู้ที่แสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็น	ผลการพิจารณาของ คณะกรรมการ Thailand Taxonomy
		เช่น แผนสนับสนุนในด้านพลังงานและขนส่งที่มี ความชัดเจน แผนพัฒนาเทคโนโลยีอื่นที่สนับสนุน การปรับตัว และแผนสนับสนุนให้มีผู้ทวนสอบ (verifier)	